

Itsetuhoisuuden kirjaaminen sote-tietojärjestelmään

MITÄ?

Kirjaa tiedot

Käyttäjä kirjaa koodit terveydenhuollossa potilastietoihin ja sosiaalihuollossa asiakastietoihin, esihenkilö huolehtii koodien käyttöönotosta, johtaja huolehtii koodien päivittämisestä ja niillä kerätyn tiedon käytöstä.

Valitse koodit

Tietojärjestelmään tarvitaan tautiluokituksen ja toimenpideluokituksen koodeja.

Anna apua

Kirjattu tieto auttaa tunnistamaan ja ottamaan itsemurhavaaran huomioon.

DIAGNOOSI

Kirjaa itsemurhayritys

Itsemurhayrityksen kirjaaminen on lähtökohta paitsi potilaan hyvälle hoidolle myös itsemurhakuoleman estämiselle.

Itsemurhayrityksen koodit

Jokaisen (myös ensimmäisen) itsemurhayrityksen jälkeen kirjataan (ICD-10):

- X69 = Tahallinen itsensä vahingoittaminen myrkyllä tai muilla vahingollisilla aineilla
- X70 = Tahallinen hirttäytyminen tai itsensä tukehduuttaminen
- X71 = Tahallinen upottautuminen tai hukuttautuminen
- X74 = Tahallinen itsensä ampuminen
- X75 = Tahallinen itsensä vahingoittaminen räjähdysaineella
- X76 = Tahallinen itsensä vahingoittaminen savun, tulen tai liekkien avulla
- X78 = Tahallinen itsensä vahingoittaminen terävällä esineellä
- X80 = Tahallinen itsensä vahingoittaminen korkealta paikalta hyppäämällä
- X81 = Tahallinen itsensä vahingoittaminen hyppäämällä liikkuvan esineen eteen tai makaamalla liikkuvan esineen edessä
- X82 = Tahallinen itsensä vahingoittaminen törmäämällä moottoriajoneuvolla
- X84 = Tahallinen itsensä vahingoittaminen muulla tai määrittämättömällä tavalla

Aiemmin tapahtunut itsemurhayritys otetaan huomioon (ICD-10):

- Z91.5 = Aikaisempi itsemurhayritys, aikaisempi tarkoituksellinen itsensä vahingoittaminen

Itsemurhayritys voidaan kirjata myös perusterveydenhuollossa (ICPC-2):

- P77 = Itsemurhayritys

Kirjaa toimenpide ja toimenpiteen koodit

TOIMEN- PIDE

Kirjaa toimenpide

Itsetuhoisuuden hoito alkaa itsemurhavaaran tunnistamisella ja arvioinnilla. Tämän osaa tehdä jokainen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilainen.

Sen jälkeen hoitoon kuuluu psykiatrian, mielenterveyden ja riippuvuuksien konsultaatio sekä psykososiaalinen toimenpide ja hoitosuunnitelma.

Toimenpiteen koodit

Itsemurhavaara tunnistetaan ja arvioidaan:

- IBA05 TUTK/Itsetuhoisuus = Itsemurhavaaran arviointi. Kysytään suoraan itsetuhoisuudesta tai itsetuhoisuus tulee muulla tavoin ilmi keskustelun aikana.

Itsemurha-ajatusten takia pyydetään konsultaatio:

- IAB07 KONS/Itsetuhoajatus = Itsemurha-ajatusten selvittämiseksi tai niiden vuoksi tehty konsultaatio.

Itsemurha-ajatusten takia tehdään toimenpide:

- IEY25 INTK/Turvasuunnitelma, ajatus = Turvasuunnitelman laatiminen itsemurha-ajatusten jälkeen.

Itsemurhayrityksen jälkeen pyydetään konsultaatio:

- IAB08 KONS/Itsemurhayritys = Itsemurhaa yrittäneen potilaan arvioimiseksi tehty konsultaatio.

Itsemurhayrityksen jälkeen tehdään toimenpide:

- IEY26 INTK/Turvasuunnitelma, yritys = Turvasuunnitelman laatiminen itsemurhayrityksen jälkeen.
- IEY20 INTK/LINITY = Lyhytinterventio itsemurhaa yrittäneelle (LINITY), mielenterveys- ja päihdehäiriö.

Mielenterveysstrategia 2020-2030

Lisätietoja

Tautiluokitus

Koodistopalvelu

Hoitosuositus

Turvasuunnitelman verkkokurssi (vaatii käyttöoikeuden)

Itsemurhien ehkäisyn verkkokoulu (ilmainen)

Itsetuhoisuuden taustatekijät ja itsemurhavaara

Yhteystiedot

Timo Partonen

tutkimusprofessori, Hyvinvointivaikuttajat
etunimi.sukunimi@thl.fi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

thl.fi | @THLorg